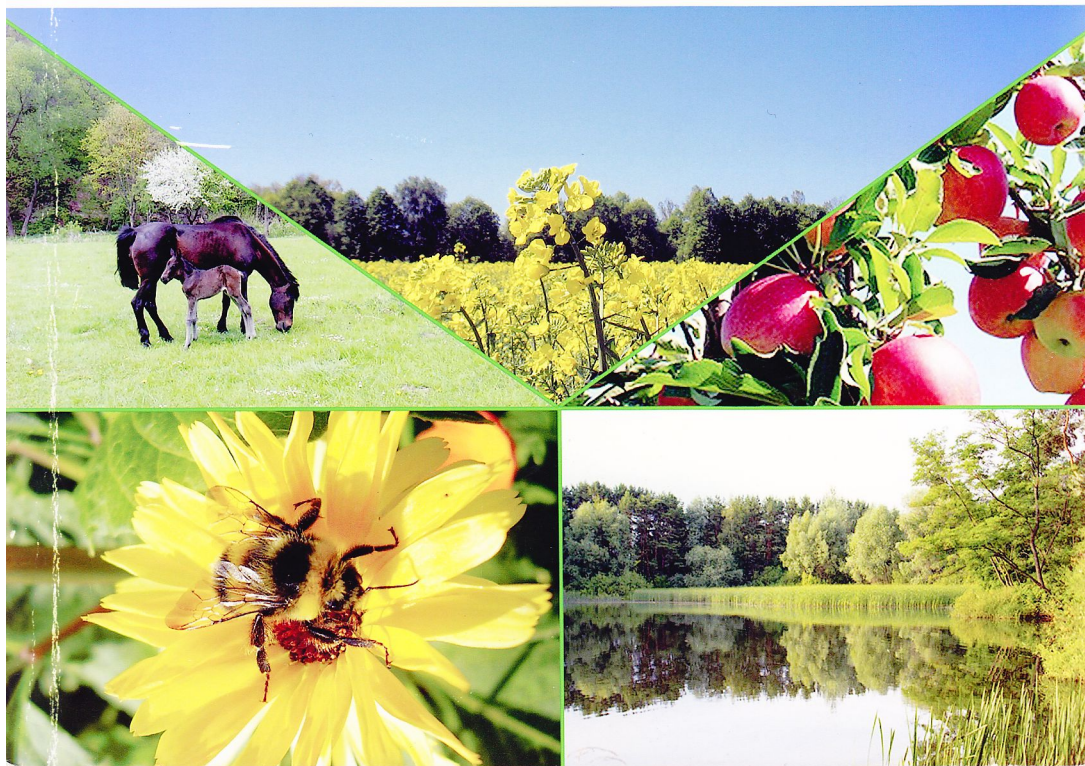


УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ



Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА



**УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ**

**Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених**



ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

22 – 25 вересня 2009 р.

Київ — 2009

У збірнику представлено матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених "Екологічні проблеми сільськогосподарського виробництва", в яких висвітлено сучасні досягнення молодих спеціалістів у галузі агроекології, раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища, радіоекології, екотоксикології, мікробіології.

РЕДАКЦІЙНА РАДА

- О.І. Фурдичко – д.е.н., акад. УААН
О.Г.Тараріко – д.с.-г.н., акад. УААН
О.С. Луканін – д.т.н., акад. УААН
Н.А.Макаренко – д.с.-г.н.
О.В. Шерстобоева – д.с.-г.н.
Л.І. Моклячук – д.с.-г.н.
В.В. Герман – д.с.-г.н., чл.-кор. УААН
А.П. Стадник – д.с.-г.н.
В.В. Лавров – к.б.н
О.С. Дем'янюк – к.с.-г.н
Я.В. Чабанюк – к.с.-г.н
В.І. Бондарь – к.с.-г.н (відповідальний секретар)

Матеріали надруковано в авторській редакції. Точка зору редакційної ради та організаційного комітету конференції не завжди збігається з позицією авторів.

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ АГРОЕКОЛОГІЯ

А.О. Матвісць Екологічно-збалансована технологія вирощування огірка на опорній системі за краплинного зрошення.....	7
В.В. Чалаван Історичні витоки агроекології в Україні.....	8
О.М. Даніва Агроекологічні основи мікрозрошення яблуневого саду в умовах низинної зони Закарпаття.....	10
О.В. Вархол Калійний потенціал ґрунтів буроземного типу. ґрунтоутворення.....	12
І.М. Зарудняк, Л.І. Коноваленко Досвід агроекологічного обґрунтування ССЗ в Донецькій області.....	13
Т.М. Чорневич, В.А. Нікорич Ґрунтові водорості агроекосистем Передкарпаття.....	15
А.В. Крижко, Л.М. Кузнєцова Пролонгованість дії біоінсектицидів на основі <i>Bacillus Thuringiensis</i> на колорадського жука у порівнянні з хімічним інсектицидом Каліпсо.....	17
М. Б. Бузовська Агроекологічна оцінка території розміщення виноградних насаджень в Тарутинському районі Одеської області.....	18
Е.А. Рыбалко Оптимізація розміщення виноградних насаджень в ГП АФ «Марарач» Бахчисарайського району АР Крим.....	19
Л.В. Бояркіна Ґрунтоохоронне використання земельних ресурсів Південного регіону України.....	21
О.М. Бахмат Вермістим в посівах сої.....	22
Ю.П. Колесник Вплив антропогенного навантаження на екологічний стан сільських селітебних територій Київської області.....	23
М.С. Степацька Екологічні особливості поширення карантинних рослин в агроландшафтах та селітебних територіях Центрального Лісостепу.....	25
О.В. Маловічко Екологічні проблеми збереження і відтворення ґрунтового покриву у Вінницькій області.....	26
П.М. Душко Залучення біологічної енергії в систему землеробства.....	28
А.В. Струтинська, К.Г. Гаркава, Л.О. Косоголова Перспективи застосування фізичних методів для очищення стічних вод біотехнологічних виробництв.....	29
Т.М. Корнієнко, Ю.В. Кузьменко Орнітофауна полів ріпака <i>Brassica Napus</i> Полісся та Лісостепу Лівобережної України.....	30
З.Б. Мельник Мікрокліматическая изменчивость тепловых ресурсов на территории Северного Причерноморья.....	32
І.С. Михайлова, Г.Т. Гревцова, К.Г. Гаркава Мембраностабілізуючі властивості кизильників серії <i>Salicifoli</i> і та <i>Lucidi</i> відносно еритроцитів.....	33
А.В. Глобенко Біологічна активність ґрунту ризосфери пшениці ярої залежно від застосованих агротехнологій.....	34

В.В. Ткалич, В.І. Дубовий	
Мікробіологічні особливості ґрунтів в теплицях та оранжереях Миронівського ФТК.....	35
О.І. Худяков	
Застосування комплексного мінерального рідкого добрива «Оазис» на посівах сої.....	37
О. В. Дубовий	
Екологічна оцінка як комплексна складова технології вирощування озимої пшениці.....	38
Т.М. Райчук	
Патогенна мікобіота томата.....	40
М.А. Калініна, Л.М. Сивоглаз	
Традиції ресурсознавчих досліджень в ДСЛР.....	41
Л.М. Сивоглаз, М. М. Шенгелія	
Поширення латаття білого в околицях села Березоточа на Лубенщині.....	43
Т.П. Куцик, В.О. Рак, О.В. Серєда	
Фіточай як дієтична добавка. Особливості приготування та застосування.....	45
Л.А. Федько, В.О. Бородай	
До питання рентабельності вирощування лікарських рослин.....	47
Л.А. Глущенко, О.В. Сокирко	
Аналіз фонду іменних зібрань гербарію Дослідної станції лікарських рослин ІА УААН.....	48
О.М. Сірік	
Основні хвороби астрагалу шерстистоквіткового.....	50
Р.В. Мельничук	
Стан та перспективи розвитку відділу науково-виробничих досліджень ДСЛР.....	51
М.П. Колосович	
Здобутки селекції - оригінальні сорти лікарських рослин.....	53
М.П. Колосович, О.О. Куценко	
Оцінка зразків м'яти в колекційному розсаднику.....	54
К.О. Серєда, Я.І. Біляєва, М.О. Знайко, Н.І. Знайко, Л.О. Серєда	
Наукова спадщина видатного вченого-агрохіміка Лубенщини А. Є. Зайкевича.....	55
О.Є. Сацька, О.В. Серєда	
Секрет старовинного козацького рецепту отримання ефірної олії з полину гіркого.....	57
Т.Б. Годовська, В.П. Фещенко	
Вплив худобомогильників на довкілля, в контексті оцінювання індикаторів сталого розвитку Житомирщини.....	59
Н.А. Кошицька, В.П. Фещенко	
Агроекологічні елементи сучасних технологій сушіння і зберігання насіння ріпаку.....	60
О.В. Тогачинська	
Спосіб агроекологічної оцінки сільськогосподарських територій щодо отримання високоякісного зерна озимої пшениці.....	62
М.О. Кучерук	
Екологічна оцінка суб'єкту господарювання за показниками забруднення сільськогосподарських угідь (на прикладі ТОВ АФ «Білогородка»).....	64
М.П. Коваленко	
Управління якістю та безпекою сільськогосподарської продукції.....	65
О. О. Шаховніна	
Міжсортова мінливість ярих пшениць та тритикале за здатністю до асоціативної азотфіксації.....	67
Т.М. Смольська, Є.П. Копилов, Л.О. Білявська	
Індукування стійкості рослин пшениці ярої до збудників кореневих гнилей з використанням мікроміцету <i>Cladosporium</i> sp. 249.....	69
СЕКЦІЯ РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	
Г.О. Хаурдінова, А.В. Святецька, М.Д. Кучма	
Обґрунтування стратегії відновлення староорних земель.....	71

В.В. Мороз Лісівничо-таксаційна оцінка дубових полезахисних лісових смуг Правобережного Лісостепу.....	73
О.В. Король, О.В. Прокопчук, Л.М. Тищенко Кислотвершкове масло як натуральний та безпечний продукт.....	74
Н.В. Мірошник Забруднення атмосферного повітря Черкаської області як фактор негативного впливу на лісові екосистеми.....	75
В.В. Коніщук Оптимізація охорони нових місцезростань рідкісних рослин Західного Полісся.....	77
В.В. Коніщук, О.О. Кіндер Екосозологічні аспекти створення національного природного парку «Західне Побужжя».....	78
О.І. Блінкова Екосистемно-ландшафтні особливості розбудови екомережі на Південному березі Криму.....	80
Л.І. Федак Різноманітність штамів азотобактеру із ризосфери пшениці озимої.....	82
С.В. Ященко Відходи птахопідприємств як джерело забруднення навколишнього середовища.....	83
Н.В. Сатій, Ю.С. Грицевич Інтродукція деревних порід для агролісових екосистем Західного Поділля на прикладі Хоростківського дендропарку.....	85
Є.К. Волинець Оцінка еколого - ландшафтних ресурсів для формування рекреаційних зон в сільській місцевості.....	86
Н.О. Рябцева Розробка математичної моделі опису термічного режиму приготування органомінеральної сумішки.....	89
О.П. Кейван Рясність жужелиць (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) в різних біотопах Сквирської дослідної станції ІА УААН.....	90
Г. Г. Мельник Еколого-ландшафтні основи формування зеленої зони сільських населених пунктів.....	91
Л.В. Вагалюк, М.М. Лісовий Залежність трофічних зв'язків комах-дендробіонтів від видового складу деревних насаджень лісосмуг в агроландшафтах Лісостепу.....	93
В.О. Агєєв, С.В. Дерев'яноко, Г.М. Дяченко, Л.В.Божок, О.І. Прокопенко Антиоксидантний та імунний статус молодняку сільськогосподарських тварин за дії пробіотиків.....	94
І.В. Шум Полезахисне лісорозведення, як основний фактор стабільності агроекосистем у Центральному Придніпров'ї.....	96
В.І. Мирза, Є.Д. Ткач Екологічна оцінка угруповання сегетальної фітобіоти в агроценозах пшениці.....	98
А. А. Бунас, Я. В. Чабанюк Вплив удобрення на мікробіоценоз ризосфери ріпаку.....	100
Н.О. Опришко, Я.В.Чабанюк Формування фітобактеріальної системи за вирощування огірків.....	101
В.В.Чайковская Микроорганизмы ризосферы пшеницы озимой при биооргано-минеральной системе удобрения.....	102
М.В. Гаценко, Н.В. Луценко Проблема фосфорного живлення культурних рослин. Мікробіологічні аспекти.....	103

Т.А. Жеребор, С.Ф. Козар	
Вплив лектину картоплі на приживаність азотобактера в ризосфері рослин картоплі.....	105
В.В. Киפורук	
Вплив інокуляції насіння та позакоренових підживлень на азотфіксацію та продуктивність бобів кормових в умовах Правобережного Лісостепу України.....	106
П.В. Маціборук	
Методи кількісного обліку бобра європейського (<i>Castor Fiber L.</i>) в Україні.....	108
О.А. Бабич, А.Г. Бабич, С.М. Вигера	
Екологічні основи контролю фітонематод агроценозів хмелю.....	110

СЕКЦІЯ РАДІОЕКОЛОГІЯ

Л.А. Райчук, Є.Є. Перетятко	
Деякі аспекти формування доз внутрішнього опромінення у населення українського Полісся.....	112
Ю.М. Пісковий	
Динаміка розподілу радіонуклідів цезію-137 в організмі кролів.....	113
Г.П. Паньковська	
Овочівництво на радіоактивно забруднених землях: сучасний аспект.....	115
І.К.Швиденко	
Особливості зменшення накопичення ¹³⁷ Cs в картоплі під впливом мінеральних та органічних добрив.....	116
В.В. Гуреля, В.П. Фещенко	
Агроекологічне використання радіоактивно забруднених земель Полісся.....	118

СЕКЦІЯ ЕКОТОКСИКОЛОГІЯ

Ю.О.Зацарінна	
Міграція Трифлураліну у системі ґрунт – рослина.....	120
Ю.С. Крамарьова	
Екологічна оцінка вмісту важких металів в осадах міських стічних вод та органо-мінеральних добривах, отриманих на їх основі.....	121
О.С. Іванова	
Екотоксиканти і здоров'я людини на регіональному рівні, що відображають зміну якості оточуючого середовища.....	123
А.Ф. Щербатюк, В.П. Фещенко	
Забруднення води децентралізованих джерел водопостачання нітратами, як інтегрований показник стану нітрогенного навантаження ґрунтів.....	125
О.А. Слободенюк	
Взаємозв'язок між сумарним вмістом ліпідів та концентрацією ДДТ у рослинах.....	126

УДК: 631.95

СПОСІБ АГРОЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ЩОДО ОТРИМАННЯ ВИСОКОЯКІСНОГО ЗЕРНА ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

О.В. Тогагинська

Інститут агроекології УААН, м. Київ

Однією з основних умов одержання високих врожаїв і якості зерна озимої пшениці є забезпечення рослин елементами живлення впродовж всієї вегетації.

Важливим показником в оцінці родючості ґрунту являється в ньому вміст біогенних елементів, які є доступними для рослин. За результатами досліджень наукових установ і вчених, а саме Сафонові А.Ф., Алферєвої М.А. Золатарєвої М.А. (ТСХА, 2000.), Саричєвої А.А., (ВНДІ добрив і родючості ім. Прянішнікова, 2002) та ін. було встановлено кореляційний зв'язок між якістю зерна та показниками родючості ґрунту. Визначено, що зерно пшениці з вмістом клейковини на рівні 28-30 % і білку 14 % (1 клас) можна отримати на ґрунтах з вмістом гумусу – не менше 3,0 %, азоту – не менше 80 мг/кг, калію і фосфору не менше –110 мг/кг, рН ґрунту не менше 4,5.

За використання даних Київського обласного державного проектно-технологічного Центру охорони родючості ґрунтів і якості продукції («Облдержродючість») було проведено аналіз агрохімічного стану земель сільськогосподарського призначення Київської області. На основі основних показників родючості було побудовано 5 картосхем придатності адміністративних районів Київської області вимогам вирощування озимої пшениці високої якості. Для цього використовували картографічні програми Map Info Professional 5.0 і Adobe Photoshop CS. Визначено інтегральний показник якості ґрунту, який було розраховано методом експертних оцінок, враховуючи ваговий коефіцієнт кожного показника родючості ґрунту. На основі побудованих картосхем також було побудовано картосхему інтегральної оцінки придатності сільськогосподарських

угідь Київської області. щодо отримання зерна пшениці з вмістом клейковини на рівні 28-30% та вмістом білка – 14%. (рис.)

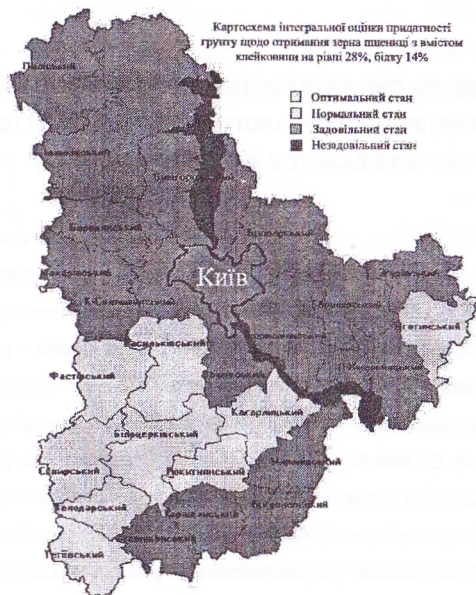


Рис. Картохема придатності сільськогосподарських угідь Київської обл. для отримання зерна пшениці 1 класу з вмістом клейковини на рівні не менше 28% та білку – 14%

Таким чином, аналіз показав, що ґрунти частини районів Лісостепової зони – Васильківський, Білоцерківський, Кагарлицький, Рокитнянський, Володарський, Фастівський, Тетіївський Яготинський за інтегральною оцінкою мають нормальний екологічний стан, оскільки там переважають переважно чорноземи, які створені на лесовидних відкладах. Райони Поліської зони і частина районів Лісостепової зони належать до другого класу придатності, що мають задовільний екологічний стан, це пов'язано, насамперед, з особливостями ґрунтів, розташованих в даних районах. Адміністративно-територіальні райони Київської області, які мають незадовільний стан за показниками інтегральної оцінки ґрунтової родючості відсутні.

Отже, найбільш придатними за вимогам ґрунтової родючості для одержання високої якості зерна озимої пшениці є південно-західні і східні райони, а менш придатними – північні і північно-східні райони Київської області.